

Број/Број: 03/1-50-14-7-10/12
Сарајево/Sarajevo, 15. 02. 2012.

ПРЕДМЕТ: Информација о посјети Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ полигону за уништавање муниције и минско-експлозивних средстава у Гламочу, 09. 12. 2011.

Дана 09. 11. 2011. године чланови Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ посјетили су полигон за уништавање муниције и минско-експлозивних средстава (у даљем тексту: МиМЕС) методом детонације, на локацији Гладна брда у Гламочу. Посјета је реализована уз подршку Мисије ОЕБС-а и Штаба НАТО-а у БиХ.

Посјети су, у име Заједничке комисије, присуствовали: Душанка Мајкић, предсједавајућа, Бериз Белкић и Крунослав Врдољак, чланови Комисије, те Жељко Грубешкић, стручни савјетник, и Јовица Катић, стручни сарадник у Заједничкој комисији за одбрану и безбједност БиХ.

Из Парламентарне скупштине БиХ, ову посјету пратио је и парламентарни војни повјереник БиХ, Бошко Шиљековић.

Домаћини су били генерали Оружаних снага БиХ: генерал-мајор Ризво Плех, бригадни генерал Драган Вуковић и бригадни генерал Ивица Јеркић.

Из локалне заједнице овој посјети присуствовали су представници Општине Гламоч, предвођени Радованом Марковићем, начелником Општине.

Посјету Гламочу пратили су и представници међународних организација: Јасна Драгичевић и Јури Падин, Мисија ОЕБС-а у БиХ, и Лејла Хаџихасановић, Штаб НАТО-а у БиХ.

Циљ посјете био је да се чланови Комисије, у непосредном разговору са професионалним војним лицима која раде на пословима уништавања МиМЕС-а, упознају са проблемима с којима се сусрећу приликом обављања својих свакодневних активности, те да се на основу тога нађе најбољи начин за убрзање процеса уништења МиМЕС-а у БиХ. Такође, чланови Комисије жељели су да се информишу и о проблемима с којима се сусреће становништво у Гламочу, те да са надлежним представницима општинских власти разговарају о подршци локалних власти процесу

уништења МиМЕС-а на локацији која се налази у оквиру ове општине, као и да се информишу о проблемима локалног становништва које живи у непосредној близини полигона за уништавање МиМЕС-а, а што се нарочито односи на изузимање приватног земљишта за потребе наведеног полигона Оружаних снага БиХ.

Први дио посјете реализован је у Касарни „Гламоч“, гдје је члановима Комисије презентован рад 7. логистичког батаљона Оружаних снага БиХ (у даљем тексту: ОСБиХ). Презентацију су одржали командант 7. батаљона, мајор Зоран Клипа, и командант деминерског батаљона, пуковник Џевад Денуновић. Том приликом представили су мисију батаљона, те презентовали члановима Комисије локацију за складиштење МиМЕС-а Гладна брда и полигон за уништавање нестабилне муниције „Одважна Барбара“. Презентован је процес уништавања МиМЕС-а методом отворене детонације, систем унутрашњих и спољних контрола овог процеса, те наведен податак да је од 2009. до 2011. године овом методом уништено више од 740 тона наоружања. Посебно су се осврнули на проблеме у раду с којима се припадници батаљона сусрећу, те изнијели предлоге за побољшање даљег рада.

Душанка Мајкић, предсједавајућа Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, захвалила је генералима Оружаних снага БиХ на могућности да се Комисија током ове посјете непосредно упозна са проблемима с којима се припадници ОСБиХ сусрећу у свакодневном раду на овој локацији, с једне стране, као и са оним проблемима с којима се локална заједница сусреће током реализације овог процеса, с друге стране. Изразила је наду да ће ова посјета резултирати још бољом сарадњом између ОСБиХ и локалне заједнице општине Гламоч у будућности, те да ће се наћи дуготрајнији заједнички интерес између ове двије институције када је у питању пројекат уништавања наоружања на полигону „Одважна Барбара“.

Крунослав Врдољак, члан Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, изразио је задовољство што се делегација представника ПСБиХ и ОСБиХ налази на подручју општине Гламоч и посебно афирмисао овако добру реакцију ових институција када је у питању помоћ при рјешавању проблема с којим се становници ове општине сусрећу. Подсјетио је на то да људи у овој општини до сада са нису осјетили никакве бенефите од процеса уништавања наоружања, те да су с разлогом незадовољни током досадашњег процеса. С друге стране, Босна и Херцеговина се као држава мора убрзано рјешавати вишка нестабилне муниције, како не би дошло до катастрофа већих размјера. Задатак Комисије је да заједно са припадницима ОСБиХ и челницима Општине Гламоч нађе рјешење којим би обје стране биле задовољне.

Радован Марковић, начелник Општине Гламоч, подсјетио је на историјат уништавања МиМЕС-а на полигону „Одважна Барбара“ у Гламочу, наводећи да је полигон првобитно користио НАТО, а по њиховом одласку ову локацију наставиле су да користе ОСБиХ. Полигон заузима укупну површину од око 100 км² и највећи проблем је то што је 60% тог земљишта у приватном власништву, а власници за то никада нису добили никакву накнаду. Општина, с друге стране, никада са

Министарством одбране БиХ (у даљем тексту: МОБиХ) и ОСБиХ није ријешила правни основ за коришћење овог земљишта у ту сврху, тако да ни Општина није имала основ да са власницима земљишта улази у рјешавање имовинско-правних питања, иако су притисци земљопосједника према локалној заједници били изузетно јаки. Размишљања становника ове општине иду у смјеру да оваква врста уништавања МиМЕС-а уопште није сигурна, те да стога ове радње уопште не треба изводити на подручју ове општине. У вези с тим, замолио је да МОБиХ што прије донесе потребне одлуке како би се легализовао процес уништења на овој локацији и омогућило рјешавање имовинско-правних питања, те овај пројекат у будућности био заиста заједнички пројекат МОБиХ, ОСБиХ и Општине Гламоч. Закључио је да је Гламоч једна од најсиромашнијих општина у БиХ и да њен годишњи буџет износи тек нешто више од два милиона конвертибилних марака.

Генерал-мајор Ризво Плех навео је своје мишљење да све радње које ОСБиХ раде на подручју ове општине не наносе ни приближно толико штете како то презентују поједини становници, поткрепљујући то чињеницом да за то постоје и докази да се ради о класичној муницији, а не о муницији која има радиокативно дејство, засновани на досадашњим техничким испитивањима. Ипак, сложио се да није једноставно живјети са проблемима с којима се становници општине Гламоч сусрећу. Када је у питању само уништавање МиМЕС-а на овој локацији, навео је да припадници ОСБиХ то раде у ограниченом обиму и да се током сезоне оvdје уништи око 300 тона наоружања, те да је тешко очекивати да се у оваквим приликама учини више, с обзиром да је првобитни циљ безбједност становништва које живи око полигона. Капацитети се могу повећати уколико би се уништавање нестабилног МиМЕС-а изводило на више локација. ОСБиХ може у сваком тренутку и руководству Општине и сваком становнику понаособ дати прецизне информације о количини средстава која се уништавају, а сам процес уништења увијек може пратити и неко од представника локалне заједнице, како би се увјерио у степен безбједности. На крају је навео да ОСБиХ са неколико локалних заједница у БиХ већ има неке заједничке пројекте, који се заснивају углавном на ангажману инжењерског батаљона ОСБиХ у помоћи локалном становништву, те да би се и са представницима Општине Гламоч могао направити сличан пројекат.

Бригадни генерал Ивица Јеркић прецизирао је о којим се заједничким пројектима ради када је у питању помоћ локалним заједницама, те навео да је процедура за добијање помоћи општинама таква да локална заједница треба да направи конкретан захтјев у којем ће дефинисати на који начин очекује помоћ припадника ОСБиХ у својој општини, те да га даље упуту ка МОБиХ, који о томе обавјештава Заједнички штаб и Оперативну команду ОСБиХ.

Бериз Белкић, члан Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, навео је да ова комисија има одговорност према грађанима и да је превасходни задатак да се утврди шта је од ове војне имовине перспективно, те да се трајно ријеши имовинско-правни статус имовине коју ОСБиХ користи за ове намјене. Рјешење је да и ово земљиште

постане дио државне војне имовине, а да се садашњим власницима обезбиједи неопходна новчана накнада.

Бригадир Асим Спахић навео је да је ОСБиХ у фази укњижења и ове локације у војну имовину. Навео је податак да су 777.042 м² или 35% земљишта приватна својина, а да 2.588.310 м² или 65% отпада на друштвену својину. Појас око касарне "Гламоч" и складишта МиМЕС-а "Гладна брда" у потпуности је државна својина, јер је својина бившег Савезног секретаријата за народну одбрану (ССНО). Као закључак наводи се чињеница да се питање коришћења полигона за уништење МиМЕС-а мора ријешити на начин да се локалном становништву које је власник наведеног земљишта да правично обештећење или да им се да алтернативно обрадиво земљиште на којем ће моћи обављати пољопривредне радове.

Душанка Мајкић је, након расправе, понудила предлог закључка:

- **чланови Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ, приликом разматрања Предлога буџета институција за 2012. годину у домовима ПСБиХ, поднијеће амандмане који ће ићи у смјеру да се из новчаних средстава предвиђених за рад Министарства одбране БиХ посебно издвоје средства за коришћење полигона за уништавање нестабилног МиМЕС-а у Гламочу.**

Оцијенила је да би тиме Општина имала сатисфакцију за послове уништавања МиМЕС-а које ОСБиХ обавља на подручју ове општине, а да наведена издвајања не би значајније утицала на рад МОБиХ и ОСБиХ у 2012. години.

По окончању састанка у Касарни „Гламоч“, чланови Комисије упутили су се на локацију Гладна брда, на којој се налази складиште нестабилног МиМЕС-а, која је предвиђена за уништавање отвореном детонацијом. У разговору са припадницима ОСБиХ упознали су се са начином складиштења нестабилног МиМЕС-а и пратећом административном процедуром којом се води комплетан процес од уласка наоружања у ово складиште, па све до његовог изласка и упућивања на полигон за уништавање.

Након обиласка складишта, чланови Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ посјетили су и сам полигон за уништавање МиМЕС-а „Одважна Барбара“, гдје су у разговору са професионалним војним лицима која непосредно раде на уништавању МиМЕС-а могли разговарати о самом процесу уништавања МиМЕС-а на овом полигону. Припадници ОСБиХ су за чланове Заједничке комисије за одбрану и безбједност БиХ извели демонстрацију уништавања одређене количине наоружања, како би и практично показали како се процес отворене детонације одвија на овом локалитету.

Предсједавајућа Заједничке комисије

Душанка Мајкић